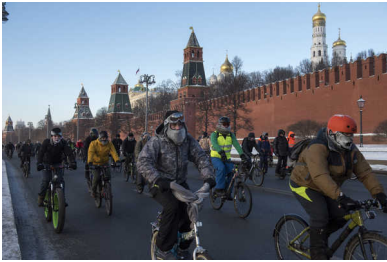

Min 30, maar de zon schijnt: fietsen dus

Moskoviëten zondag op de fiets, bij -30. Fietsen wint in Moskou aan populariteit. Foto Yuri Kozyrev/ Noor

MOSKOU

In Moskou is zondag een tocht van 14 kilometer ter promotie van het fietsen doorgegaan. 'Bravo! Dit is waarom Russen onverslaanbaar zijn.'

TOM VENNINK

Ze fietsen 14 kilometer naast elkaar, maar Georgi en Alina wisselen geen woord. 'Ik moest door mijn mond ademen', legt Georgi uit na de finish. 'Alles in mijn neus was bevroren. Dat heb je met min 30.'

30 graden onder nul is voor Georgi en zijn vriendin geen reden om de fiets vandaag in het rommelkamertje te laten staan. 'Ik heb twee benen, die doen het ook als het koud is', zegt hij. 'Bovendien schijnt de zon.'

Vijfhonderd dampende Moskoviëten zijn zondagochtend naar de boulevard langs de Moskva gekomen. Klaar voor de Winterfietsparade, een tocht van 14 kilometer op een afgezet parcours in de binnenstad van de Russische hoofdstad.

Bekertjes thee worden bij de start meteen na het inschenken achterovergeslagen - voordat de thee bevriest. Studenten met tweedehandsjes duiken op, met zelfgemaakte bivakmutsen. Een man met een gele hanekam maakt de blits met spikebanden onder zijn mountainbike. Sommige

deelnemers hebben hun kind in een skipak gehesen en op een eigen fietsje gezet.

Van gezondheidsrisico's is volgens de organisatie geen sprake. Zolang mensen de aanwijzingen op de site maar opvolgen. Die schrijven voor om je 'als een kropsla' te kleden. Veel laagjes dus. Ook weer niet te veel, dan bevries je in je eigen zweet. Ontspan gewoon, is een andere tip. 'Begrijp dat winter niet eng is.' Tip 5: 'Ga niet de held uithangen.'

Niet iedereen neemt de veiligheidsaanwijzingen serieus. Evgeni is in korte broek en korte mouwen gekomen. 'Aan de kant', schreeuwt hij. 'Ik moet blijven bewegen.' En weg is Evgeni, met zijn blauw uitgeslagen huid.

Een groepje eenwielers wacht nog op een vijfde teamgenoot. 'Laten we maar gaan. Dima komt vast niet meer', zegt een van hen. 'Ik denk dat hij moet wennen aan het weer na zijn vakantie in Israël.' De sneeuw onder de fietsjes kraakt als het groepje op de eenwielers springt.

De vijfhonderd aanwezigen op de boulevard vormen zondagochtend de harde kern van fietsende Moskoviëten. Daar zijn er steeds meer van. Aan een fietstocht afgelopen zomer deden 40 duizend Russen mee - ter vergelijking: de toerversie van de Amstel Gold Race trok 15 duizend mensen.

'De fietsrevolutie gaat heel snel', zegt Tamara Gvadjava (43). In haar wimpers hangen stukjes ijs, bij mannen hangen die in de baard. 'Een paar jaar terug was er niets. Nu zijn er fietspaden, fietsenrekken, een netwerk van ov-fietsen.'

De wereldwijde trend van de toenemende fietsvriendelijkheid heeft ook Moskou bereikt, een stad waar het vijf maanden per jaar

bevriest. Parken kregen van de gemeente kilometerslange fietspaden. Jongeren crossen rond op fixies. Er werden wielclubjes opgericht en fietscafés geopend.

'Ik rijd iedere dag 16 kilometer naar mijn werk; ja, ook nu', zegt Gvadjava naast haar beige Gary Fisher. Ze is naar de Winterfietsparade gekomen om een gebaar te maken naar de gemeente. 'Fietspaden beginnen en eindigen in de binnenstad, maar ik woon aan de rand. Ik heb ook een fietspad nodig.'

De nieuwe paden eindigen soms na een paar honderd meter. Voetgangers hebben niet altijd door dat ze bedoeld zijn voor fietsers. Automobilisten moeten er ook nog aan wennen.

Amsterdam

Vladimir Koemov, de organisator van de fietsparades, is nog lang niet tevreden over de fietsvriendelijkheid van Moskou. 'De overheid zegt dat er 200 kilometer fietspad is aangelegd, zegt de 31-jarige Moskoviëter die de hele wereld rond fietst. 'Maar ze liggen bijna allemaal in parken. Er is nog geen systeem. Ik weet dat je in Amsterdam in de jaren zeventig demonstraties had voor betere fietspaden. Wij zijn nu op dat punt.'

De wintertocht laat zien dat er al veel is bereikt. Kort geleden was het ondenkbaar dat wegen in de binnenstad, inclusief die om het Kremlin, afgesloten zouden worden om deelnemers aan een fietsparade vrij baan te geven. In Moskou maken automobilisten doorgaans de dienst uit. Deze zomer kreeg Koemov het voor elkaar dat de Tuinring, de zeer drukke weg om de binnenstad, eventjes autovrij werd. Al was het voor een nachtelijke fietstocht.

Afzien blijft het wel, fietsen in de

Russische winter. Alina is voor de derde keer tegen het asfalt gesmakt. 'De remmen zijn gewoon vastgevroren', zegt Georgi. Alina staat vrolijk op en klimt meteen weer op haar fiets. Een man in een skipak op een vouwfiets roept haar toe: 'Bravo! Dit is waarom Russen onverslaanbaar zijn.'

ZEER KOUDE KERST

Moskoviëten hadden dit weekend de koudste Kerst in twintig jaar - op 7 januari, de Russisch-orthodoxe Kerk hanteert de juliaanse kalender. Hier en daar in de hoofdstad was het -34 graden, 15 graden kouder dan normaal. In de voorstad Krasnogorsk viel zaterdag bij twaalfduizend mensen de verwarming uit na een ongeluk in een centrale. De 84 flatgebouwen zaten zondagavond nog in de kou. Door een andere defecte centrale zat de voorstad Ljoebertsji met Kerst zonder licht.

De gemeente roept inwoners op warme kleren te dragen, maar treft geen extra maatregelen. De treinen reden dit weekend volgens dienstregeling en de scholen gaan maandag gewoon weer open. Wel waren er klachten op sociale media over de temperaturen. 'Dat gezeur van Moskoviëten over het weer', antwoordde een man uit de Siberische stad Tomsk; daar is het -46. Maandag wordt het weer warmer in Moskou: -23.